

ALPSKI MIK – MESTNI ŠIK NA TRAJNOSTEN NAČIN

TRAJNOSTNO POROČILO

DESTINACIJE KRANJ ZA LETO 2021, 2022

Destinacija se je leta 2020 pridružila Zeleni politiki ter prejela Slovenia Green Gold odlikovanje. Letos se ob ponovnem ocenjevanju želimo pridružiti destinacijam z najvišjim odlikovanjem, Platinum. Tako smo zadnji dve leti nadgradili in ustvarili nove trajnostne projekte. Ustvarjali smo jih z mislijo na bolj kakovostno bivanje v občini, zmanjšanje ogljičnega odtisa, na pametno uporabo naravnih virov, izobraževanje o trajnosti in nasploh na najboljše možno turistično izkušnjo, ki jo gostu lahko ponudimo.

TRAJNOSTNA MOBILNOST

Kaj je trajnostna mobilnost? Trajnostna mobilnost je hoja, kolesarjenje, uporaba javnega potniškega prometa in ostalih alternativnih oblik mobilnosti, ki so dostopne vsem. Glavni cilj trajnostne mobilnosti je izboljšati kakovost bivanja v središčih, zmanjšati vplive na okolje in usmerjati potovalne načine v trajnostno smer. Ker mobilnost nima omejitev, nas ne omejujejo niti meje občine Kranj. Za namen naslednjih projektov smo se povezovali medobčinsko in tako ustvarili mrežo trajnostne mobilnosti, ki presega meje naše občine.

CENTER TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

V Kranju si želimo zmanjšati število avtomobilov, zato smo na Planini zgradili Center trajnostne mobilnosti, ki je novost v slovenskem prostoru. Tako občani kot obiskovalci lahko v centru poleg shrambe in možnosti popravila koles pridobite vse informacije o KRskOLESOM, avtobusnih in železniških povezavah ter informacije o ostalih trajnostnih prevoznih sredstvih (Avant2go). Poleg zelene strehe so posebnost tudi taktilne oznake za slepe in slabovidne. Neposredna okolica objekta je lično

urejena in opremljena po najmodernejših standardih za zagotavljanje boljše kakovosti bivanja s poudarkom na zmanjševanju hrupa in ogljičnih emisij.

KRsKOLESOM

Največji elektrificirani sistem za izposajo koles v državi, KRskOLESOM, uresničuje zavezanost k trajnostni mobilnosti s 30 postajami po Kranju in okolici, ki razpolaga z 98 navadnimi kolesi, 76 električnimi kolesi in 2 trikolesnikom.

Vključeni smo v omrežje Gorenjska.bike, ki povezuje sedem občin – občina Jesenice, MOK, občina Naklo, občina Radovljica, občina Tržič, občina Škofja Loka in občina Cerklje na Gorenjskem.

KRANVAJ

Mestna občina Kranj prebivalcem mestnega jedra in obiskovalcem mesta ponuja brezplačni prevoz, imenovan Kranvaj. Mini električni avtobus ima prostor za pet potnikov in prtljago. V vozilo je možno naložiti tudi invalidski ali otroški voziček, do širine 65 cm. Prevoz lahko uporabite tako, da:

- počakate na vstop na označenih vstopnih točkah (knjižnica Kranj, Pungert, Huje),
- priključite vozilo, naj se ustavi za vas v območju prevoza na klic z dvigom roke ali
- vnaprej naročite ali rezervirate prevoz na javno dostopni številki mobilnega telefona (+38631383700). Rezervacije sprejema voznik osebno ali po telefonu vsak dan med 8. uro in 19.30.

CAR-SHARING

Mestna občina Kranj je s podjetjem Avant2Go sklenila pogodbo o zagotavljanju električnega car sharinga. Projektu je namenjenih 21 parkirnih mest za električna vozila na 6-ih točkah (Mestna občina Kranj, Iskratel-Labore, Merkur-Primskovo, pri Čebelici, stanovanjska soseska Planina, Center trajnostne mobilnosti). Cilj projekta je souporaba vozil, zmanjšanje izpustov emisij in zmanjšanje hrupa v mestnih središčih. Avti Avant2Go so 100 % električni in preprosti za uporabo. Rezervirano vozilo se lahko parkira/prevzame tudi na številnih drugih lokacijah, s katerimi je tako destinacija Kranj povezana – Bled, Letališče Jožeta Pučnika, Ljubljana, Koper in Maribor.

OBČINA PO MERI VSEH

Mestna občina Kranj se dobro zaveda problematike oseb s posebnimi potrebami, zato smo se februarja 2019 povezali z dvanajstimi predstavniki vladnih in nevladnih organizacij ter oblikovali Komisijo za osebe s posebnimi potrebami. Njihov namen je opozarjati na težave, s katerimi se soočajo v vsakdanjem življenju. Predlagajo in skupaj s strokovnimi službami občine iščejo rešitve na najrazličnejših področjih. S tem namenom se je Mestna občina Kranj vključila v projekt »Občina po meri invalidov« in sprejela odgovornost za trajno izvajanje tega projekta. Tudi v prihodnje si bomo prizadevali bolje razumeti potrebe oseb s posebnimi potrebami ter njihovo življenje še naprej izboljševali s številnimi akcijami in opolnomočevanjem deležnikov, da bodo nudili še več prilagoditev in omogočili večjo univerzalno dostopnost ter s tem polepšali dan vsem osebam s posebnimi potrebami.

ZELENI PROJEKTI

Zeleni projekti so kot kamenčki v mozaiku, ki gradijo celotno podobo. V nadaljevanju izpostavljamo nekaj takih, ki pokrivajo različna področja trajnosti, povezujejo razne

panoge in okolja ter izboljšujejo kakovost življenja. Imenovani pa smo bili tudi za evropsko destinacijo odličnosti (EDEN) 2023, kar potrjuje, da delamo v pravi smeri in smo na odlični poti k najbolj trajnostno naravnani obliki upravljanja in razvoja turizma.

GORENJSKA V AKCIJI ZA BOLJŠI JUTRI

Zavedanje o nujnosti trajnostnega oz. zelenega razvoja se v Sloveniji krepi. Podnebne spremembe so postale del naše realnosti in na tem področju nas čakajo veliki izzivi. Zato je Mestna občina Kranj v okviru Sveta gorenjske regije pristopila k izdelavi načrta za trajnostno energetiko in zaščito podnebja, Gorenjska je tako prva slovenska regija dobila svoj trajnostni energetsko-podnebni načrt.

ZDRUŽENE MOČI

Ljubljana, Kranj in Velenje so bila izbrana za sodelovanje pri misiji 100 podnebno nevtrálnih in pametnih mest. Tako so občine v novembru podpisale Zavezo za vzpostavitev slovenskega partnerstva, saj se zavedajo pomembnosti sodelovanja in soustvarjanja pri uresničevanju skupnega cilja. Evropska komisija bo izbrana mesta spremljana na njihovi poti do cilja, jih podpirala in svetovala, saj je njihov namen pospešiti napredek pri zastavljeni misiji.

ZELENA STREHA

Največja prednost zelenih streh je zadrževanje vode, saj takšna streha lahko zadrži 80 % padavin in tako skrbi, da med nalivi kanalizacijsko omrežje ni preobremenjeno. Prvo tovrstno streho v Kranju je dobila Osnovna šola Staneta Žagarja. Zanj pridno že dve leti skrbijo sedmošolci ter jo uporabljajo kot učni pripomoček pri predmetu naravoslovja.

ZELENA DOŽIVETJA

ODKRIVANJE GORENJSKIH DOŽIVETIJ Z ZELENOM MOBILNOSTJO

V projektu »Naj te zapelje zelena mobilnost« (CIPRA Slovenija, CTRP Kranj) je nastalo 18 različnih trajnostnih mobilnostnih shem, ki so namenjene različnim starostnim skupinam. Oblikovane so tako, da pokažejo načine uporabe trajnostnih prevoznih sredstev za doseganje prostora aktivnosti (turizem, nakupovanje, obiskovanje) z jasno grafično označenimi časovnimi, trasnimi in vsebinskim predlogi. Vsaka shema vsebuje informacije o voznih redih, zanimivostih, času trajanja izleta in stroških. Cilji tovrstnih shem so povečanje obiska naravnih in kulturnih znamenitosti, turističnih kmetij, tržnic in prireditev, pri tem pa meje občin niso ovira.

CIFRA AL'MOŽ

Postavimo tradicionalna vodenja na glavo. Zakaj se ne bi prepustili, da kovanec odloči o poteku vašega ogleda Kranja? Za vas smo ustvarili voden ogled po Kranju, kjer bo kovanec odločil vsak naš nadaljnji korak, camera obscura pa bo še dodatno stvari obrnila na glavo. Cifra pomeni, da zavijemo levo, mož pa pomeni, da zavijemo desno. Sprehodili se bomo do 14-ih točk, povezanih z največjim slovenskim pesnikom, Francetom Prešernom.

DIGITALNI POTEPO ROVIH

Kranjčani smo ponosni na 6000-letno zgodovino, ki je zaznamovala življenje mesta in njegove okolice. Danes mesto združuje pridih alpskega podeželja z urbano kulturno ponudbo in intelektualno dediščino, kar mestu

daje poseben čar in zato je izrazito edinstveno in zanimivo za obiskovalce. Pridružite se nam na posebnem vodenem ogledu in odkrijte obiskovalcem skrito kulturno dediščino. V rovih pod Kranjem se boste s pomočjo digitalne tehnologije in s 15 informativnimi točkami bolje spoznali s pomembnimi obdobji v kranjski zgodovini. Rovi so izredno zanimivi, saj se je v njih ustvarilo prav posebno naravno okolje, ki spominja na kraške jame.

KRANJSKA DOLGA MIZA

Kranjsko dolgo mizo smo premierno organizirali v letu 2021 in letos je spet navdušila svoje goste. Tokrat smo povežali 5 vrhunskih slovenskih kuharjev, skuhalo 100 obrokov, od tega smo 30 obrokov namenili socialno ogroženim družinam. Projekt je bil zasnovan z mislijo na trajnost, brez plastike, z minimalno količino zavržene hrane, kratkimi dobavnimi verigami in s postrežbo vode iz pipe.

SOS PROTEUS – informacijski center o človeški ribici

V letošnjem letu smo se povezali v javno-zasebno partnerstvo z Gregorjem Aljančičem in za javnost odprli jamski laboratorij, namenjen proučevanju človeške ribice in drugih živih bitij v slovenskih jamah. Za ohranjanje številnih živalskih vrst v jamah je predvsem pomembna kakovost podzemnih voda. Jamski laboratorij Tular je postal simbol varovanja jamske biodiverzitete in pitne vode. Sredstva od prodanih vstopnic pa so namenjena delovanju jamskega laboratorija, raziskovanju in varstvu človeške ribice ter, kot že omenjeno prej, ozaveščanju o njej.

ZELENO KOMUNICIRANJE

Izvajanje zelenih projektov je za večji učinek treba podkrepiti z različnimi izobraževanji in z primernim podajanjem ključnih sporočil. Projekti niso namenjeni le zmanjšanju vpliva na okolje, temveč tudi prebivalcem in obiskovalcem. Projekti so namreč vredni le toliko, kolikor jih ljudje posvojimo in njihove nauke vzamemo za svoje.

IZOBRAŽEVANJA

V Mestni občini Kranj velik poudarek dajemo izobraževanju s področja trajnosti. Izvajajo jih različne organizacije na različnih področjih. Zavod za turizem in kulturo Kranj nova znanja ponuja deležnikom, ki delujejo na področju turizma. Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj in BSC Kranj izvajata izobraževanja za strokovno in splošno javnost. Kranjski podjetniški inkubator Kovačnica ponuja podporno okolje za dinamično podjetništvo. Njihove najbolj aktualne teme so:

- trendi, inovativnost, pametne rešitve, inkluzivnost in trajnost v turizmu,
- blaženje in prilagajanje posledicam podnebnih sprememb v občinah,
- ekološke kmetije in ekološko vrtnarjenje,
- potencial slovenskega lesa,
- biodiverziteteta v naseljih,
- urejanje lokacij za ribji sonaravni turizem in predstavljanje ribiške kulturne dediščine.

NAŠA DRUŽBENO ODGOVORNA DEJANJA V ČASU COVID KRIZE

Tudi v času pandemije virusa Covid-19 se naše delovanje ni ustavilo. V oktobru 2020 je Mestna občina Kranj organizirala dobrodelno akcijo za Fajdigovo ambulanto, ki je potrebovala naprave za razkuževanje prostorov. Na Zavodu za turizem in kulturo Kranj pa smo se lotili akcij, ki so pripomogle k hitrejšemu zagonu turizma. Spremenili smo komunikacijo in se povezali s ponudniki turističnih storitev. Vsem ponudnikom namestitvenih kapacitet v Mestni občini Kranj smo v letu 2021 in v letu 2022 predlagali možnost sodelovanja, in sicer da naj v svojo ponudbo brezplačno vključijo različne aktivnosti (brezplačni vodeni ogledi po Kranju, rovi ali kanjonu reke Kokre, brezplačni obisk parka Brdo, brezplačna uporaba sistema KRskOLESOM, 10 % popusta za ogled zvonika cerkve sv. Kancijana, 10 % popusta za nakup spominkov v Kranjski hiši, 20 % popusta za doživljajski ogled Cifra al' mož, 20 % popusta za digitalni potep po rovih Kranja, obisk kabineta Janeza Puharja – različne ugodnosti,...). Ugodnost so lahko koristili gosti namestitvenih kapacitet, ki so v destinaciji Kranj opravili vsaj eno nočitev.

OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Zavedamo se pomembnosti obveščanja javnosti o vseh aktivnostih v destinaciji. Pri tem sledimo sodobnim smernicam in uporabljamo sodobne oglaševalske kanale:

spletna stran, Facebook, Instagram. Pridružili se bomo tudi drugim družbenim omrežjem, kot je TikTok, saj se zavedamo pomembnosti novih tehnologij in bomo z njimi lažje dosegli tudi mlajše generacije. Članke objavljamo v lokalnih, v nekaterih slovenskih in v tujih časopisih. Obveščamo tudi prek promocijskih akcij, brošur in plakatov, organiziramo pa tudi različne študijske ture. Redno izvajamo anketiranja in analiziramo rezultate, pridobljene ugotovitve pa poskušamo čim bolj upoštevati pri svojem nadaljnjem delu. S temi in nekaterimi drugimi aktivnostmi skrbimo za informiranost različnih ciljnih skupin – prebivalstva, obiskovalcev in deležnikov v gospodarskem in negospodarskem sektorju.

Mestna občina Kranj je največja gorenjska občina, zato imajo trajnostni ukrepi in prizadevanja velik učinek na gospodarstvo, kmetijstvo, podnebje, kulturo, naravo in na vsa druga področja življenja ne samo v naši občini, temveč tudi zunaj njenih meja. Odgovorne javne institucije, nevladne organizacije in gospodarstvo se med seboj povezujejo v različnih trajnostno naravnanih projektih in vsa ta prizadevanja dveh desetletij prinašajo dobre rezultate. V želji po še večji vpeljavi trajnosti na vsa področja z našimi prizadevanji nadaljujemo tudi v prihodnje in si zadajamo cilj postati vodilna mestna občina na tem področju.

